

ПЛІД ПРАВДИ СІЄТЬСЯ ТВОРЦЯМИ МИРУ

На Всеукраїнському Християнському Форумі «Плід правди сіється творцями миру», яка відбулася в травні місяці у Києві, працювала секція з питань ролі християнства в розвитку моралі і духовності. В роботі секції брали участь науковці, а також богослови і викладачі восьми християнських церков - трьох православних, греко- і римо-католицької, а також баптистської, адвентистської і п'ятидесятницької. На засіданні секції було заслухано 20 доповідей і повідомлень.

Участь в роботі секції богословів і науковців позначилася на змістовній наповненості заслуханого. Якщо науковці основну увагу приділили з'ясуванню змісту того понятійного апарату, яким вони оперують при вивченні духовних явищ, розкривали особливості історії становлення і розвитку української духовної культури, то доповіді православних богословів нагадували скоріше церковні проповіді. Це ще раз засвідчило недоцільність проведення в наступному сумісних конференцій з таких проблем, форма осмислення яких є докорінно відмінною в науковому пізнанні і богослів'ї. Виступи на секції представників баптистської і адвентистської церков підтвердили порівняно високий рівень розвитку протестантської теології, їх прагнення до діалогу. Проте зауважу водночас, що участь в роботі секції двох владик дещо сковувало свободу міркувань доповідачів. Тим більше, коли вони хочуть бачити не наукову конференцію, а цикл апологетичних читань з богословської тематики, при проведенні яких в різноконфесійній і різносвітоглядній аудиторії виявлялася б прийнята в православ'ї шанобливість до їх церковних титулів.

Під час роботи секції відчутним було протистояння не лише православних церков Московської юрисдикції і Київського Патріархату, а й явно упереджені репліки православних щодо змісту виступів протестантських доповідачів. Тому слухними були застереження, що вирішити питання поєднання християн в Україні якимись силовими засобами, а тим більше терміново, з нагоди ювілею Ісуса Христа, не можна. Тут мають працювати засоби «малих кроків». Церкви насамперед мають визнати, як реалію, поліконфесійність християнства, перестати боятися одна одної і дорікати в чомусь іншу, а прагнути зрозуміти її, піднявшись на основі Христового вчення про любов до ближнього над конфесійною різницею.

Цікавою була в цьому контексті пропозиція пастора П.Хіменця (Церква АСД) щодо проведення міжконфесійних богословських

конференцій, на яких можна було б кожній із християнських церков висловити і обґрунтувати своє бачення з того чи іншого богословського питання, а відтак дати можливість іншим християнським церквам збагнути неупереджено характер прочитання тієї ж Біблії, відчутти що послідовники інших конфесій також є християнами. Наголошувалось також, що на таких зібраннях скоріше треба говорити не про те, що роз'єднує християн різних конфесій, а наголошувати на тому, що їх поєднує. В цьому контексті викликала зацікавленість наша пропозиція про проведення міжцерковного колоквиуму православних і греко-католиків «Східний обряд в українському християнстві». В доповідях актуалізувалося питання морального виховання молоді і місця християнських церков в цьому, зокрема у вивченні Закону Божого в школах.

У виступах православних владик та ієреїв наголошувалося на необхідності прийняття якихось дієвих заходів протидії поширенню тоталітарних сект, зокрема сатаністів. Обстоювалася також думка про значимість в національному вихованні використання рідної мови під час богослужінь. Піднімалося питання перекладу і видання за сприяння держави Біблії українською мовою і надання відповідної допомоги Біблійному Товариству в його діяльності з донесення цієї Священної Книги до кожної сім'ї.

Ефективним засобом морального виховання, формування християнської духовності є релігійне мистецтво. Шляхи використання його в цьому чітко окреслені в доповіді Д.Степовика. А ось директор Львівського Музею релігії В.Гаюк визначив місце музеїв в збереженні християнських святинь, зауважив на необхідності мати кожній Церкві свій музей, створювати музеї окремих храмів і монастирів й пообіцяв можливу допомогу з боку львів'ян в роботі з цього. Представники конфесій не погодились з думкою, що мистецькі шедеври на релігійні сюжети мають зберігатися в музеях, де є всілякі гарантії цього збереження.

В доповідях і повідомленнях на секціях актуалізувалося питання утворення в Україні Помісної Православної Церкви, обґрунтовувалися підстави необхідності і правомірності цього процесу, піддавалася критиці деструктивна позиція Української Православної Церкви Московської юрисдикції в цьому, її небажання стати на шлях діалогу. Наголошувалося на необхідності заборони державою продажі в церковних кіосках українофобських видань Російської церкви, які зорієнтовані зокрема проти національного державотворення в Україні.